

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

## A pszichológiai MA szakon készítendő diplomamunka alkalmazott részének követelményei

Tartalmi követelmények	
<b>A szakdolgozat gyakorlati részének célja</b>	A pszichológia MA szakdolgozat <i>alkalmazott pszichológiai részének</i> célja, hogy a hallgató gyakorlati jártasságát bizonyíthassa a pszichológia adott területén, egy gyakorlati jellegű kérdésben bemutathassa, hogy képes a gyakorlatban alkalmazni képességeit. Az <i>alkalmazott pszichológiai rész lehet</i> esettanulmány, egy módszertan implementációjának leírása, kísérleti implementációk stb. (1. 1. sz. Melléklet).
<b>Típusai és témái</b>	A hallgató választ egy gyakorlati témát, melynek témavezetője eltérhet a diplomamunka kutatási részét vezető témavezetőtől, így a hallgatók akár két külön témavezető szupervíziója mellett készíthetik diplomamunkáik két különálló részét. A hallgató a felkínált gyakorlati kérdések, témakörök alapján ( <b>1. sz. Melléklet</b> ) egyeztetési dolgozatának témáját a témavezetővel.
<b>A diplomamunka gyakorlati részének szerkezeti szövegegységei</b>	
külső címlap	Lásd a „ <i>Formai követelmények, kötés</i> ” cím alatt (továbbá 2. sz. Melléklet).
belső címlap	A belső címlapon, a lap tetején az intézmény, a kar és a szak neve szerepel, alatta a diplomamunka alkalmazott részének címe. A lap alsó harmadában bal oldalt a készítő neve, jobb oldalon a témavezető neve és beosztása. A lap alján, középen évszám (2. sz. Melléklet).
eredetiségnyilatkozat	A belső címlapot követő lap tartalmazza a hallgató eredeti aláírással ellátott nyilatkozatát, melyben kijelenti, hogy a munka saját szellemi terméke. A diplomamunka alkalmazott része a hallgató önálló munkája, melyben be kell tartani a hivatkozások és idézések szabályait. A plágiummal gyanúsítható diplomamunka szerzője ellen fegyelmi eljárás indítható.
a témavezető nyilatkozata	Az ezt követő lapon szerepel a témavezető hozzájárulása a diplomamunka alkalmazott részének benyújtásához.
tartalomjegyzék, oldalszámolás	A diplomamunka alkalmazott része tartalmazza a tartalomjegyzéket és az ábrák, táblázatok listáját. Oldalszámolása folyamatos. A tartalomjegyzéket kiegészíti az ábrák, táblázatok listája.
szerkezeti felépítés, fejezetek	Az alkalmazott rész szerkezeti felépítése változhat a választott dolgozat típusa függvényében. A dolgozat javasolt szerkezeti felépítése: <i>Bevezetés</i> <i>Problémafelvetés (és kapcsolódó háttér bemutatása):</i> pl. megelőző információk közlése, vizsgálat körülményeinek (helyszín, keretfeltételek), az esettel/esetekkel kapcsolatos objektív és szubjektív

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

	<p>(érzések, gondolatok) adatoknak a bemutatása, az esetválasztás indoklása, kérdésfelvetés, kapcsolódó szakirodalmi háttér bemutatása.  <i>Problémaelemzés:</i> a vizsgálatok leírása, pl. interjúk, megfigyelések, elemzések bemutatása, összefoglalása, majd az erre ráépülő további elemzések, explorációk indoklása és bemutatása.  <i>Diskusszió:</i> pl. az elemzések során nyert adatok összefoglaló elemzése, kérdések megfogalmazása, esetleg további elemzési tervek összeállítása.  <i>Összefoglalás, következtetések és önreflexió.</i></p> <p>Az egyes típusok részletes követelményeit az <b>1. sz. Melléklet</b> tartalmazza.</p>
jegyzetek, hivatkozások	A szöveg közben valamennyi, nem a szerzőtől származó állításnál jelölni kell, kitől származik. Itt csak hivatkozni kell a forrásmunkákra (névvel és a publikáció évszámával), melynek pontos adatait az irodalomjegyzékben kell megadni.
irodalomjegyzék	A hivatkozásokat és az irodalomjegyzéket az APA 6 közlési szabályai szerint kell elkészíteni ( <a href="http://www.apastyle.org">www.apastyle.org</a> ), ezt a mellékelt részletes útmutató is segíti. Az irodalomjegyzékben csak a törzsszövegben hivatkozott tanulmány szerepelhet.
<b>Készítés és benyújtás</b>	
<b>Témaválasztás és -bejelentés</b>	Az alkalmazott pszichológiai rész témáját a tervezett benyújtás félévében a szorgalmi időszak második hetének végéig, péntekig kell bejelenteni a témavezetővel egyeztetve. A témabejelentés a téma címének és típusának megjelölését tartalmazza. A hallgató által benyújtott témabejelentésen szerepelnie kell a témavezető nyilatkozatának a témavezetés vállalásáról, a specializáció szakmai vezetője jóváhagyásának, valamint a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője, illetve megbízottja jóváhagyásának.
<b>Témavezető</b>	Témavezető az Egyetem oktatója, tudományos kutatója, illetve az adott területen szakirányú végzettséggel rendelkező nem egyetemi alkalmazott szakember lehet. A témavezető csoportos, illetve egyéni tutori munkával irányítja a gyakorlati munka elkészítését. Az együttműködés kereteiről, feltételeiről a témabejelentéskor tájékoztatja a hozzá jelentkező hallgatót. Esetleges további megkötéseket a specializáció határozza meg.
<b>Konzultáció</b>	Az alkalmazott rész készítését a témavezetővel való rendszeres (legalább havonta egyszeri) személyes vagy emailen (egyéb elektronikus csatornán) történő konzultáció segíti. A hallgató csak a témavezető írásbeli hozzájárulásával adhatja be a gyakorlati munkáját.
<b>Benyújtás</b>	A diplomamunka alkalmazott részét két gépelt példányban – hitelesen összefűzve (kötött vagy spirálozott formában) – a Tanulmányi Hivatalban kell benyújtania záróvizsgájának vizsgaidőszaka előtt, szükség esetén kérelmezve annak titkosítását. A gyakorlati munka benyújtásának határideje: – az őszi félévben: december 15. – a tavaszi félévben: május 15.

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

<b>Bírálat</b>	
bíró, a bírálat folyamata	<p>Az alkalmazott részt a témavezető értékeli írásban:  Ha az alkalmazott rész jegye elégtelen (a szakdolgozat értékelése 1-es), az alkalmazott rész védésre bocsájtása nem lehetséges, a hallgatónak újra el kell készítenie az alkalmazott részt a HKR 77. § szerinti jóváhagyási eljárás után, azzal a feltétellel, hogy ebben az esetben az ott meghatározott időbeli korlátozás nem alkalmazható. Megismételt szakdolgozat esetén a hallgató leghamarabb a következő záróvizsgaidőszakra jelentkezhet. A legalább elégséges (<i>a szakdolgozat értékelés legalább 2-es</i>) érdemjeggyel minősített szakdolgozat javítására nincs lehetőség.</p> <p>A szakdolgozat az abszolutórium megszerzéséhez kötelezően teljesítendő tárgy, aminek a teljesítési követelménye a szakdolgozat leadása. A szakdolgozat tárgy értékelése az alkalmazott és a kutatási rész bírálói által adott jegyek átlaga alapján alakul ki. Az értékelését tartalmazó bírálatokat a dolgozathoz csatolni kell. A bírálatot a záróvizsga időpontját megelőzően legalább két héttel átveheti a hallgató az illetékes tanszéken.</p> <p>A szakdolgozat diplomavédésen kialakuló végső értékelése: az alkalmazott és a kutatási rész bírálói által adott jegyek és a két rész védésének átlaga. A védés jegye: a prezentálás és a részkérdésekre adott felelet alapján alakul ki.</p>
a bírálat szempontjai	<ul style="list-style-type: none"> <li>– a választott téma, a dolgozat céljának indokoltsága;</li> <li>– az elméleti vonatkozások értékelése, az elemzés-értelmezés-alkalmazás színvonala;</li> <li>– a vizsgált kérdés újszerűsége, megalapozottsága</li> <li>– megfelelő elemzési módszer(ek), választása, azok alkalmazásának világos bemutatása;</li> <li>– a tapasztalatok áttekinthető módszertani és szakterületi szempontból is megalapozott bemutatása</li> <li>– a tapasztalatok elhelyezése a téma irodalmában, a hosszabb távú fejlesztési célok helyénvalósága, önreflexió a vizsgálat erősségeire, gyenge pontjaira.</li> </ul>
szóbeli védés	<ul style="list-style-type: none"> <li>– a vizsgált kérdés, probléma lényegét kiemelő összefoglalása, annak bemutatása, hogy miként járul hozzá a szakdolgozat a területen szerezhető kompetenciák fejlesztéséhez;</li> <li>– a szakdolgozatról született bírálói vélemények (témavezetőé és másodolvasóé) figyelembevételével önreflexió az elvégzett munkával kapcsolatosan, a szakdolgozat előnyös oldalainak és gyenge pontjainak bemutatása;</li> </ul> <p>Amennyiben a védés elégtelen, szakmai feleletet már nem tehet a hallgató, hanem a következő záróvizsga-időszakban ismételheti meg védését és tehet szakmai feleletet. A hallgatónak jogában áll további konzultációt igénybe venni témavezetőjétől.</p>

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgáló hallgatók számára.

<b>Formai követelmények</b>	
<b>Terjedelem</b>	Az alkalmazott rész terjedelme minimum 5000 maximum 10000 szó irodalomjegyzék, ábrák és táblázatok, valamint mellékletek nélkül. Az alkalmazott részt egy- vagy kétoldalas nyomtatással is el lehet készíteni.
<b>Betűtípus, betűméret, sortáv</b>	Times New Roman, 12-es betűnagyság, 1,5-ös sortávolság.
<b>Margók</b>	Belül (kötésnél) 3,5 cm, kívül, illetve alul és felül 2,5 cm margó.
<b>Nyelv</b>	Az alkalmazott pszichológiai rész magyar (vagy a témavezetővel egyeztetve ettől eltérő) nyelven készíthető.
<b>Kötés</b>	A diplomamunka alkalmazott részét két példányban – hitelesen összefűzve (kötött vagy spirálozott formában) – a Tanulmányi Hivatalban kell benyújtani. A borítón a lap tetején az intézmény, a kar, és a szak neve szerepel. Alatta a „Diplomamunka” majd „Alkalmazott pszichológiai rész” megnevezés. A lap alsó harmadában bal oldalt a készítő neve. A lap alján, középen évszám (2. sz. Melléklet).

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

1. sz. Melléklet

***Alkalmazott pszichológiai szakdolgozat a Fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia specializáció területén***

A hallgatók a terepgyakorlat során készítik el a gyakorlati dolgozatot. Ennek elősegítésére egy 2 kreditet tárgyát biztosít a Fejlődés- és klinikai gyermekpszichológia specializáció a 4. félévben *Egybefüggő szakmai terepgyakorlat 3. (esettanulmány)* néven.

Tartalmilag két terület közül lehet választani a hallgatóknak:

**1. Egy gyermek és családjának megfigyelése és fejlődéslélektani szempontú bemutatása (esetleírás)**

Cél	Az esetbemutatás célja egy gyermek fejlődéstörténet megismerése és elemzése, valamint a gyermekre ható legfontosabb személyek és közösségek bemutatása. Cél a gyermek megfigyelése több helyzetben, kontextusban, valamint interjú készítése a gyermekről a szülővel és a gyermekintézmény egy dolgozójával. A feladat célja, hogy a hallgató megfelelő eszközökkel képes legyen a szükséges információk begyűjtésére, és a kapott információk és megfigyelések alapján képes legyen a tapasztaltakat egységes képpé formálni, továbbá meglévő ismereteihez (pl. elméleti keretekhez) illeszteni.
Szerkezeti felépítés	A dolgozat az anonimitás biztosítását figyelembe véve az alapinformációk közlésével kell kezdődjön. Ezt követően kell bemutatni a használt adatgyűjtési módokat, pl. kivel, milyen szempontsor alapján készített interjút, hol és milyen szempontok alapján végzett megfigyelést. A következő rész a gyermek fejlődésének és szocializációs közegének részletes bemutatását foglalja magában. Ez a rész kisebb alfejezetekre bontható, pl. a fejlődési területek mentén. A bemutatásnak tartalmaznia kell a tapasztaltak összevetését a fejlődéslélektani ismeretekkel (pl. mennyire illeszkedik az életkori sajátosságokhoz a megfigyelt gyermek viselkedése stb.). A dolgozat egy összegzéssel zárul, melyben helyet kell kapnia a hallgató reflexióinak is.
Egyéb specifikumok	A dolgozatnak tartalmaznia kell a szülővel/gondozóval elkészített anamnéziséből származó információkat, részletes képet kell adni arról, milyen ágensek játszanak fontosabb szerepet a gyermek szocializációjában. Az anamnézis kiegészülhet szülőknél adott kérdőívek felvételével (pl. nevelési stílus). A hallgatónak a gyermeket legalább három különböző kontextusban kell megfigyelni, mely során az otthoni és intézményi környezetről, valamint a gyermek viselkedéséről, sajátosságairól kell információkat gyűjtenie. A hallgató szabad játék és strukturált játékhelyzetben (vagy feladathelyzetben) is megfigyelheti a gyermek szociabilitását, képességeit, és egyéb karakterisztikumait. Az intézményben történő megfigyelés kiegészítendő pedagógus interjúval, vagy/és szociometriai pozíció megismerésével, az életkor függvényében. A hallott információk és megfigyelések alapján nem csak leíró szinten, hanem elméletbe ágyazottan kell tudni bemutatni a gyermek és családjának működését, sajátosságait. A dolgozatban a hallgatónak képesnek kell lennie a szerzett információk alapján a következő megközelítések szerint bemutatni a családot és a gyermeket: a család mint rendszer megközelítés; a gyermek fejlődésének elemzése rizikótényezők és protektív tényezők mentén; a szocializációban szerepet játszó ágensek bemutatása az ökológiai modell mentén; SWOT-analízis a gyermek vonatkozásában. Az esetbemutatás során lényeges a különböző forrásokból származó információk egymással történő összevetése. Hangsúlyt kell kapjon az, hogy mi tekinthető

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

	<p>életkori sajátosságnak, és mik azok a tapasztalt/megfigyelt sajátosságok, melyek egyéni különbségként értelmezendők. A hallgatónak a család és a gyermek erősségeire és gyengeségeire is figyelnie kell az adatgyűjtés során. A dolgozatban a hallgató saját reflexióit is meg kell fogalmazza, figyelmet fordítva arra, hogy a használt módszerek mennyiben járultak hozzá ahhoz, hogy a gyermeket és fejlődését kellőképpen megismerje, milyen hiányosságokat érez, ideális esetben mikkel egészítette volna ki az információgyűjtést.</p>
--	---

## 2. A normál fejlődés korosztályi jellemzőinek megfigyelése, nyomonkövetése, elemzése

Cél	<p>A feladat célja a normál fejlődés (pl. biológiai ritmusok, kogníció, érzelmek, társas interakció, játéktevékenység) korosztályi jellemzőinek megfigyelése, nyomonkövetése, valamint a fejlődést befolyásoló tényezők hatásainak vizsgálata.</p> <p>A szakdolgozaton keresztül a hallgatónak lehetősége van a fejlődés egy-egy, általa érdekesnek tartott területében elmélyülni, a tanult elméletek gyakorlati relevanciáját megtapasztalni.</p> <p>Ezen túlmenően a “normalitás” tág határainak megismerése az egyének közötti variabilitás által egyrészt “életszerű” tapasztalatot szolgáltat a hallgató számára a normatív fejlődésről, másrészt a valódi patológiák későbbi felismerésében is segíti.</p>
Szerkezeti felépítés	<p>A dolgozat eleje egy rövid elméleti összefoglaló a vizsgálni kívánt területről kitérve az életkori sajátosságokra, valamint az adott terület fejlődését befolyásoló, a dolgozat szempontjából releváns tényezőkre.</p> <p>Ezt követően a hallgató feladata azon intézmény bemutatása, ahol a gyermekek megfigyelése/vizsgálata történt.</p> <p>Az intézményi keretek megismerése után rátérünk a csoport bemutatására. Ismertetni kell például a csoportban lévő gyermekek számát, életkorát, a nemek arányát, valamint a gondozókkal/nevelőkkel kapcsolatos alap információkat.</p> <p>A szakdolgozat következő része a gyermekeknek a hallgató által témaként választott szempont alapján történő megfigyelését/vizsgálatát taglalja a fejlődést befolyásoló tényezők figyelembevételével, elemzésével.</p> <p>A dolgozatban a hallgató bemutatja azt az interjút vagy kérdőíves vizsgálatot is, amit a gondozóval/nevelővel és/vagy szülővel készített a megfigyelt fejlődési területet érintő témá(k)ról.</p> <p>A fentieket követi a tapasztalatok összegzése.</p> <p>A szakdolgozatot a fejlődést facilitáló “jó gyakorlatokra” tett javaslatok megfogalmazása, valamint ezek implementálási lehetőségének megvitatása zárja.</p> <p>A szakdolgozatban bemutatott személyek anonimitását természetesen biztosítani kell, valamint a hallgatónak bizonyítékot kell szolgáltatnia arról, hogy vizsgálatában az MPT Etikai Kódexének megfelelően járt el. (Beleegyző nyilatkozatok mellékelése stb.)</p>

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

Egyéb specifikumok	<p>A szakdolgozat kivitelezéséhez szükséges az érintett intézmények (ELTE és óvodák, bölcsődék, stb.) közötti együttműködés megteremtése.</p> <p>A hallgató feladatának teljesítéséhez szükséges, hogy legalább 3-4 alkalommal ellátogasson az adott intézménybe.</p> <p>Az intézményen belüli munkához a szempontrendszert és a szakmai hátteret a hallgató témavezetője biztosítja. A befogadó intézmény a vizsgálat elvégzésének szűk értelemben vett tárgyi és személyi feltételeit teremti meg.</p>
--------------------	--

### 3. Egy klinikai eset (gyermek) bemutatása (esetleírás)

Cél	<p>Az esetbemutatás célja, hogy a hallgató részletesen ismertesse egy 4-18 éves, szakellátásba került gyermek/serdülő pszichológiai kivizsgálásának folyamatát, és jusson el a klasszifikációs rendszerek (DSM, BNO) szerinti diagnózis(okhoz), valamint ennek alapján terápiás ajánlást tegyen.</p>
Szerkezeti felépítés	<p>Az esetismertetés a <i>problémafelvetéssel</i> kezdődik, ami miatt a gyermek szakemberhez került. Ennek során a hallgató összegezheti az előzetes információkat, melyek tudomására kerültek.</p> <p>Ezután következik az <i>első interjú</i> ismertetése. Ez az interjú körülményeinek leírásával kezdődik, ezután következik a részletes <i>anamnézis</i> és lehetőleg több forrásból származó <i>heteroanamnézis</i>. Fontos, hogy mindig kiderüljön, hogy a leírt információk honnan származnak.</p> <p>Az anamnézis első része a jelenleg problémát okozó tünetek felmérésére vonatkozik (tünetek fennállása, súlyossága, első jelentkezésük, funkciókárosító hatásuk, korábbi kezelések, a tünetek kialakulásában, fenntartásában potenciálisan szerepet játszó tényezők).</p> <p>Az anamnézis további része kitér a terhesség, a perinatális események, a csecsemőkori temperamentum, a mozgás-, és beszédfejlődés, a szobatisztaság kialakulására, a gyermekközösségek látogatására, a kortárskapcsolatok alakulására, az iskolai teljesítményre, a korábbi, illetve jelenlegi betegségekre, kezelésekre, traumatikus életeseményekre, az életkörülményekben bekövetkezett változásra, a gondozótól való szeparációra, valamint a családi anamnézisre (pszichés és szomatikus betegségek).</p> <p>Informatív része az első interjúnak az exploráció, mely a gyermek, illetve a gondviselő, vagy az interjúban jelen levő egyéb személy szó szerinti idézése (idézőjelben).</p> <p>Az esettanulmány következő része a részletes <i>pszichés státusz</i>.</p> <p>Ezekután a hallgató felállítja a <i>kivizsgálás tervét</i>, majd ennek <i>menetét</i> részletesen leírja.</p> <p>A felhasznált eszközöket, módszereket röviden bemutatja, majd ismerteti és integrálja a kapott eredményeit.</p> <p>Minezek után részletesen leírja, hogyan jut el a fentiek alapján a gyermek <i>klasszifikációs rendszerek szerinti diagnózisához/ diagnózisaihoz</i>.</p> <p>Külön kifejtést igényelnek a <i>differenciáldiagnosztikai</i> kérdések.</p> <p>Mindezek alapján egy rövid <i>terápiás tervet</i> készít.</p> <p>Az esettanulmányt egy <i>összefoglalás</i> zárja.</p> <p>Mellékletekbe kerülhetnek a gyermekkel/gondviselővel/további személlyel felvett, copy-right által nem védett tesztek, kérdőívek.</p>
Egyéb specifikumok	<p>A hallgató a diagnosztikus vizsgálat előtt a gyermeket és a gondviselőjét szóban és írásban tájékoztatja a vizsgálat céljáról, kereteiről, kimeneteléről és a gondviselő és a 14 évesnél idősebb gyermek írásos beleegyezése után kezdi meg az esettanulmány elkészítését.</p>

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

	A hallgató a gyermek, és minden további szereplő (pl. szülő) és intézmény anonimitását biztosítva mutatja be az esetet.
--	---

### ***Alkalmazott pszichológiai szakdolgozat a Klinikai- és egészségpszichológia specializáció területén***

Az alkalmazott pszichológiai szakdolgozati rész típusai:

#### **1. Pszichoterápiás munka megfigyelésén alapuló esettanulmány**

Cél	A cél egy olyan terápiás modalitás ismertetése, melyet a hallgató önkéntes munka/hospitálás során megismert. A dolgozatnak tartalmaznia kell a módszer alkalmazásának saját élményen alapuló leírását és a módszerrel kapcsolatos elméleteket és vizsgálatokat.
Szerkezeti felépítés	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tartalomjegyzék</li> <li>2. A terápiás módszer elméleti bemutatása, a módszerrel kapcsolatos előzetes hatásvizsgálatok és empirikus adatok ismertetése.</li> <li>3. Bemutató: A helyszín, a keretfeltételek, a páciens/sek</li> <li>4. A terápia menetének (ívének) bemutatása.</li> <li>5. Egy kiemelt alkalom részletesebb leírása, az alkalmazott terápiás módszer hatásmechanizmusának kiemelésével</li> <li>6. Összefoglalás</li> <li>7. Függelék</li> <li>8. Irodalom</li> </ol>
Egyéb specifikumok	<p>Fontos figyelembe venni, hogy egyetemi hallgató önálló pszichodiagnosztikai és terápiás munkát nem végezhet.</p> <p>Szakma-etikai szempontok:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tájékoztatáson alapuló beleegyezés: A páciens(ek)nek tudni/a/uk kell, hogy esettanulmány készül, és ebbe bele kell egyezniük. A tájékoztatás folyamata és módja (például írásos beleegyezés formája) a klinikai felelősséggel rendelkező kolléga (a gyakorlatvezető) hatásköre. A hallgató feladata időben tájékoztatni a gyakorlatvezető kollégát, hogy esettanulmányt kíván írni.</li> <li>2. Diszkréció: A dolgozatot úgy kell megírni, hogy a páciens/ek felismerhetetlen/ek legyen/ek, tehát minden olyan részletet el kell hallgatni vagy meg kell másítani, melyek alapján az illető/k beazonosítható(k)</li> </ol> <p>Az ilyen tárgyú dolgozat titkosítását kérni kell. Az ilyen típusú dolgozatokat csak klinikai szakpszichológus végzettségű gyakorlatvezető vezethet.</p>

#### **2. Diagnosztika esettanulmány**



Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

Cél	A cél a diagnosztikai folyamat lépéseinek bemutatása. Úgy kell az anyagot megírni, hogy az olvasó képet kapjon a diagnózis megalkotásának lépéseiről és a hallgató klinikai gondolkodásáról. A végkövetkeztetés az iránydiagnózis, melyet a BNO alapján kell megtenni. Ha a diagnózis bizonytalan, akkor a bizonytalanság okáról kell a felmerülő lehetőségeket latolgatva számot adni.
Szerkezeti felépítés	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tartalomjegyzék.</li> <li>2. A vizsgált pácienshez köthető diagnosztikai kép elméleti bemutatása</li> <li>3. „Előmező”</li> <li>4. Elsőinterjú leírása és összefoglalása</li> <li>5. Anamnesztikus interjú</li> <li>6. Az interjúk anyagának összefoglalása, klinikai kérdések megfogalmazása és ez alapján a tesztbatteria összeállítása.</li> <li>7. Tesztek (MMPI, Rorschach, MAWI, esetleg más tesztek)</li> <li>8. A tesztek eredményeinek összefoglalása és összevetése a klinikai kérdésekkel.</li> <li>9. Összefoglalás és iránydiagnózis a BNO és a DSM-5 alapján.</li> <li>10. Függelék. Tesztanyagok, jegyzőkönyvek.</li> <li>11. Irodalom.</li> </ol>
Egyéb specifikumok	<p>Fontos figyelembe venni, hogy egyetemi hallgató önálló pszichodiagnosztikai és terápiás munkát nem végezhet.</p> <p>Szakma-etikai szempontok:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tájékoztatáson alapuló beleegyezés: A páciens(ek)nek tudni/a/uk kell, hogy esettanulmány készül, és ebbe bele kell egyezniük. A tájékoztatás folyamata és módja (például írásos beleegyezés formája) a klinikai felelősséggel rendelkező kolléga (a gyakorlatvezető) hatásköre. A hallgató feladata időben tájékoztatni a gyakorlatvezető kollégát, hogy esettanulmányt kíván írni.</li> <li>2. Diszkréció: A dolgozatot úgy kell megírni, hogy a páciens/ek felismerhetetlen/ek legyen/ek, tehát minden olyan részletet el kell hallgatni vagy meg kell másítani, melyek alapján az illető/k beazonosítható(k)</li> </ol> <p>Az ilyen tárgyú dolgozat titkosítását kérni kell. Az ilyen típusú dolgozatokat csak klinikai szakpszichológus végzettségű gyakorlatvezető vezethet.</p>

### 3. Pszichobiográfiai és patográfiai elemzések

Cél	A pszichobiográfia a pszichológia tudományos igényű, szisztematikus alkalmazása élettörténetek elemzésében, értelmezésében. Célja, hogy a vizsgált, legtöbbször híres és paradigmatis személy életrajzi adatai egy koherens, megvilágító, pszichológiai szempontból releváns, és tudományosan alátámasztható narratívumba rendeződjenek. Ettől némileg eltérő műfaj a patográfia, amely orvosi, klinikai pszichológiai és pszichiátriai szempontú életrajz, amely az egyén biológiai sérülékenységét, fejlődését, személyiségét, élettörténetét, és mentális illetve testi betegségeinek tüneteit elemzi korának szociokulturális kontextusában annak érdekében, hogy ezen faktoroknak az illető döntési folyamataira, viselkedésére és teljesítményére gyakorolt hatását bemutassa. A pszichobiográfiai elemzés sem kerüli ki a klinikai kérdéseket, ha a vizsgált személy esetében ez releváns de a diagnózisra épülő érvelés helyett a betegséget jaspers-i értelemben vett határhelyzetként kezeli.
Szerkezeti felépítés	A pszichobiográfiai elemzés a témaválasztással kezdődik, amelyre vonatkozóan van néhány alapszabály: több okból kifolyólag már elhunyt

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

	személyekkel foglalkozunk, akiknél nem merülhet fel szélsőséges idealizálás (Teréz anya) vagy démonizálás (Hitler). Az elemző igyekszik tisztázni személyes viszonyát a témához, illetve mindig figyelembe veszi a történeti, kulturális és társas kontextust, amelybe a vizsgált személy élete és munkássága beleágyazódik. A kutatási kérdés(ek) megfogalmazása után az Allport által csoportosított első- és harmadik személyű dokumentumok beszerzése és áttanulmányozása következik, megfelelő forráskritikával. Az információkat adatrendezési modellek alkalmazásával strukturáljuk, és a témához illő pszichodinamikus, egzisztencialista, perszonológiai vagy narratív elméletek segítségével értelmezzük. A részek és az egész viszonyát az interpretáció során a hermeneutikai körnek megfelelően kezeljük. A kialakuló narratívumokat explicit érvényességi kritériumok alapján kell értékelni, rámutatva a módszer korlátaira.
Egyéb specifikumok	-

#### 4. Neuropszichológiai esetelemzés

Cél	A cél a neuropszichológiai és fejlődés neuropszichológiai esetek leírása, elemzése, ideértve a rehabilitáció sikerességének elemzését. Itt olyan klinikai eseteket várunk, ahol a pszichológiai probléma kialakulásának hátterében valamilyen az idegrendszert érintő organikus elváltozás áll.
Szerkezeti felépítés	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. A vizsgált páciens betegségének rövid bemutatása             <ol style="list-style-type: none"> <li>(a) orvosi szempontból</li> <li>(c) a betegségre vonatkozó neuropszichológiai ismeretek összefoglalása</li> <li>(b) a betegségben gyakori egészségpszichológiai témák</li> </ol> </li> <li>2. A pácienssel való munka bemutatása             <ol style="list-style-type: none"> <li>a. „Előmező”</li> <li>b. Exploráció</li> <li>d. A neuropszichológiai kérdés a tesztvizsgálatokkal kapcsolatban</li> <li>c. Releváns neuropszichológiai tesztvizsgálatok</li> <li>d. Neuropszichológiai rehabilitációs terv</li> <li>e. A rehabilitációt követő változások dokumentálása (ha lehetséges)</li> </ol> </li> <li>7. Függelék</li> <li>8. Irodalom</li> </ol>
Egyéb specifikumok	<p>Fontos figyelembe venni, hogy egyetemi hallgató önálló pszichodiagnosztikai és terápiás munkát nem végezhet.</p> <p>Szakma-etikai szempontok:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>4. Tájékoztatáson alapuló beleegyezés: A páciens(ek)nek tudni/a/uk kell, hogy esettanulmány készül, és ebbe bele kell egyezniük. A tájékoztatás folyamata és módja (például írásos beleegyezés formája) a klinikai felelősséggel rendelkező kolléga (a gyakorlatvezető) hatásköre. A hallgató feladata időben tájékoztatni a gyakorlatvezető kollégát, hogy esettanulmányt kíván írni.</li> <li>5. Diszkréció: A dolgozatot úgy kell megírni, hogy a páciens/ek felismerhetetlen/ek legyen/ek, tehát minden olyan részletet el kell hallgatni vagy meg kell másítani, melyek alapján az illető/k beazonosítható(k)</li> </ol> <p>Az ilyen tárgyú dolgozat titkosítását kérni kell. Az ilyen típusú dolgozatokat csak klinikai szakpszichológus vagy neuropszichológiai szakpszichológus végzettségű gyakorlatvezető vezethet.</p>

#### 5. A klinikai egészségpszichológiai esettanulmány

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

Cél	<b>A célja</b> egy krónikus szomatikus betegség diagnózissal rendelkező páciens esetének biopszichoszociális szempontú ismertetése.
Szerkezeti felépítés	1. A vizsgált páciens betegségének rövid bemutatása (a) orvosi szempontból (c) a betegség biopszichoszociális szempontú bemutatása (b) a betegségben gyakori egészségpszichológiai témák 2. A pácienssel való munka bemutatása a. „Előmező” b. Exploráció c. Releváns kérdőívek és tesztvizsgálatok d. Intervenció terv 7. Összefoglalás 8. Függelék 9. Irodalom
Egyéb specifikumok	Fontos figyelembe venni, hogy egyetemi hallgató önálló pszichodiagnosztikai és terápiás munkát nem végezhet. Szakma-etikai szempontok: 6. Tájékoztatáson alapuló beleegyezés: A páciens(ek)nek tudni/a/uk kell, hogy esettanulmány készül, és ebbe bele kell egyezniük. A tájékoztatás folyamata és módja (például írásos beleegyezés formája) a klinikai felelősséggel rendelkező kolléga (a gyakorlatvezető) hatásköre. A hallgató feladata időben tájékoztatni a gyakorlatvezető kollégát, hogy esettanulmányt kíván írni. 7. Diszkréció: A dolgozatot úgy kell megírni, hogy a páciens/ek felismerhetetlen/ek legyen/ek, tehát minden olyan részletet el kell hallgatni vagy meg kell másítani, melyek alapján az illető/k beazonosítható(k) Az ilyen tárgyú dolgozat titkosítását kérni kell. Csak klinikai szakpszichológus vagy alkalmazott egészségpszichológiai szakpszichológus végzettségű gyakorlatvezető vezetheti.

#### **6. Egészségpszichológiai, népegészségügyi intézményrendszer elemző bemutatása valamilyen betegcsoport, problémakör szempontjából**

Cél	A dolgozat célja annak az intézményi, szakmapolitikai környezetnek a bemutatása, mely adott probléma kezelése szempontjából egy településen (városban, kerületben, országban) működik.
Szerkezeti felépítés	Bevezetés: az adott tématerület felvázolása, bemutatása Az információgyűjtés módszertana/technikájának bemutatása A tapasztalatok strukturált leírása, pozitívumok és negatívumok adatokkal alátámasztott leírása Összegzés és javaslatok megfogalmazása: Függelék: az információgyűjtés során alkalmazott eszközök (pl. interjú vezérfonal) Irodalomjegyzék
Egyéb specifikumok	A dolgozat megírása során a hallgató nyilvánosan hozzáférhető dokumentumokra támaszkodhat, illetve interjúkat (legfeljebb 3) készíthet releváns pozíciókat betöltő szakemberekkel. A tematikus fókusz és a célszemélyek megválasztásában a témavezető kell, hogy segítséget nyújtson.

#### **7. Vizsgálati módszerek (klinikai v. egészségpszichológiai) gyakorlati szempontú elemzése**

Cél	A dolgozat célja, hogy bemutasson olyan vizsgálati módszereket, mérőeszközöket, melyeket a klinikai pszichológiában, neuropszichológiában
-----	---

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgáló hallgatók számára.

	<p>illette tágabb értelemben a klinikumban használnak vagy használhatnak. Ezek a mérőeszközök szolgálhatják a klinikai diagnosztikát, segítséget nyújthat a terápiás folyamatban vagy utánkövetésben. A bemutatás nem pusztán a módszer leírásából áll, hanem azon túl a gyakorlati hasznosíthatóságról, a nehézségeiről és buktatóiról is kell szólnia. A munkát konkrét példákkal is illusztrálni kell. A dolgozat kritikailag is elemzi a vizsgált módszert, szisztematikusan és az empirikus irodalomra támaszkodva mutatja meg egy-egy módszer gyengeségeit (pl. Szondi-teszt kritikája).</p>
Szerkezeti felépítés	<p>A vizsgálati módszer célja és milyen szükségletet elégít ki  Mi a módszer elméleti háttere?  A módszer alkalmazási feltételei  A vizsgálati módszer részletes leírása  A vizsgálati módszer bemutatása szakirodalmi példákon keresztül  A vizsgálati módszer gyakorlati alkalmazása</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• SWOT elemzés</li> <li>• Személyes tapasztalatok a módszer alkalmazásával (ha van ilyen)</li> <li>• A módszer korlátainak ismertetés, a módszer kritikai elemzése</li> </ul> <p>Összefoglalás  Irodalomjegyzék</p>
Egyéb specifikumok	-

### 8. Pszichológusi tevékenység etikai kérdései

Cél	<p>A dolgozat célja a pszichológusi tevékenységhez köthető jellemző etikai dilemma elemzése, ténylegesen megtörtént eset ismertetésével (megfelelő maszkolás mellett), és az eset tanúságainak kibontásával.</p>
Szerkezeti felépítés	<p><b>Javasolt szerkezeti és tartalmi felépítés:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>a. az eredeti dilemma ismertetése (a dilemma gazdájának beleegyezésével);</li> <li>b. a titoktartás megfelelő kezelésének dokumentálása (maszkolás, engedély a közlésre, stb.);</li> <li>c. az eredeti történet ismertetése, amelyben a dilemma keletkezett;</li> <li>d. a dilemma elemzése, a választási lehetőségek előnyei és hátrányai (a vonatkozó etikai szabályzat(ok) ill. törvényi háttér ismertetése mellett);</li> <li>e. a döntés folyamatának elemzése;</li> <li>f. az eset egyediségének vagy általános jellemzőinek a kifejtése. A tanúságok megfogalmazása;</li> <li>g. a hallgató személyes reflexiója az eredeti dilemmára és a feldolgozás módjára vonatkozóan;</li> <li>h. szakirodalmi és szabályozási háttér pontos hivatkozása.</li> </ol>
Egyéb specifikumok	-

### 9. A pszichológus és a kórházi kezelésben érintettek együttműködésének kérdései

Cél	<p>A dolgozat célja a kórházi kezelés (pl. kritikus állapotú beteg) kapcsán végzett pszichológusi tevékenység gyógyító teamben elfoglalt helyének elemzése, a kollégákkal és a pácienssel, a páciens családjával való együttműködés elemzése.</p>
-----	---

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

Szerkezeti felépítés	<p><b>Javasolt szerkezeti és tartalmi felépítés:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>az eredeti eset (kezelés) háttérének ismertetése (a beteg vagy képviselőjének beleegyezésével);</li> <li>a titoktartás megfelelő kezelésének dokumentálása (maszkolás, engedély a közlésre, stb.);</li> <li>a kezelés során a pszichológiai munka helye a gyógyító teamben;</li> <li>a többi szakmával való együttműködés jellegének, kereteinek, esetleges nehézségeinek ismertetése;</li> <li>a családdal való együttműködés jellegének, kereteinek, esetleges nehézségeinek ismertetése;</li> <li>a nehézségek, problémák kezelésére tett lépések és azok értékelése;</li> <li>mindezek esetleges változása a folyamat során;</li> <li>az eset egyediségének vagy általános jellemzőinek a kifejtése. A tanúságok megfogalmazása;</li> <li>a hallgató személyes reflexiója az eredeti történetre és a feldolgozás módjára vonatkozóan;</li> <li>szakirodalmi háttér pontos hivatkozása.</li> </ol>
Egyéb specifikumok	-

### ***Alkalmazott pszichológiai szakdolgozat a Kognitív pszichológia specializáció területén***

Az Egybefüggő szakmai terepgyakorlat tárgy keretében valósul meg a szakdolgozati munka vezetése. Az alkalmazott szakdolgozat témája ajánlottan kapcsolódik a szakdolgozó kutatási munkájához.

Az alkalmazott dolgozati rész témái a következők lehetnek:

#### **1. Elméleti problémák kísérleti implementációja és ennek korlátai**

Cél	A dolgozat célja olyan történeti összefoglaló munka elvégzése, amely az adott kutatási eljárás korábbi módozatait mutatja be olyan módon, hogy világos legyen a szakdolgozó által alkalmazott módszer előnye és korlátja, az esetleges változtatás, a paradigma átdolgozásának jelentősége, elméleti relevanciája
Szerkezeti felépítés	<ul style="list-style-type: none"> <li>általános elméleti keret felvázolása (a kísérleti munkához képest nagyobb hangsúlyt kell fektetni a módszer történeti előzményeire, elméleti relevanciájára)</li> <li>ezt követően kell bemutatnia a szakdolgozónak a vizsgálati eljárás történeti előzményeit úgy, hogy értékelje a korábbi megvalósulásokat, majd mutassa be, hogy a technológia fejlődésének és/vagy a kutatási eredmények fényben hogyan módosult az eljárás; ebben a részben van lehetőség arra is, hogy a szakdolgozó saját korábbi pilot kutatásainak eredményeit és tanulságait bemutassa</li> <li>ezt követően kell a szakdolgozónak felvázolnia röviden az általa választott módszer jelentőségét, az esetleges specifikumait</li> <li>a dolgozat lezárásaként a szakdolgozó olyan korlátokat is megfogalmazhat, amelyek kijelölik az adott kutatási módszer alkalmazhatóságának lehetőségeit</li> </ul>

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

Egyéb specifikumok	A dolgozat lényege az erős elméleti (pszichológiatörténeti) beágyazottság. Külön érdek, ha a hallgató be tudja mutatni a kérdés kapcsolódását más tudományterületekhez is.
--------------------	--

## 2. Elméleti problémák alkalmazott területre való kiterjesztése, átültetése vagy egy módszertan alkalmazhatóságának elemzése

Cél	A dolgozat célja a szakdolgozó által elvégzett kutatás egy elméleti kérdésének alkalmazott szempontú bemutatása
Szerkezeti felépítés	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a kutatás elméleti keretének rövid bemutatása: a kérdés vizsgálatának jelentősége, történeti előzményei, vizsgálatának lehetőségei, korlátai</li> <li>• a kérdés gyakorlati relevanciájának szisztematikus és részletes felvázolása: melyek azok az alkalmazott területek, ahol az adott kérdés megjelenik, melyek azok a gyakorlati problémák, amelyeket az adott módszer képes megválaszolni, rendszerezni, megérteni</li> <li>• ezt követően kell a szakdolgozónak felvázolnia röviden az általa választott módszer jelentőségét, az esetleges specifikumait</li> <li>• a dolgozat lezárásaként a szakdolgozónak be kell mutatnia az adott módszer alkalmazásához szükséges (eszközbéli, kutatásszervezési, technikai és módszertani) feltételeket</li> </ul>
Egyéb specifikumok	A szakdolgozónak lehetősége van arra, hogy vagy kiválasszon egy alkalmazott területet, melynek eredményeit és gyakorlati módszereit részletesen bemutatja, vagy több terület bemutatására vállalkozik. Ez utóbbi esetén a hangsúly a módszer sokrétű alkalmazásán van.

## 3. Neuropszichológiai esetelemzés

Cél	A dolgozat célja az adott organikus problémakör bemutatása, az eset kórörténetének, rehabilitációjának ismertetése a kérdés elméleti jelentőségének hangsúlyozásával
Szerkezeti felépítés	<ul style="list-style-type: none"> <li>• az adott sérülés bemutatásának előfordulása a szakirodalomban; a kérdés elméleti relevanciájának ismertetése</li> <li>• a betegség előtti és utáni állapot összehasonlító leírása; a beteg előzetes állapotának ismertetése (amennyiben ismert), valamint a sérülés körülményeinek felvázolása (a releváns részletek említésével)</li> <li>• ezt követően kell a szakdolgozónak bemutatnia a komplett neuropszichológiai vizsgálat alapján javasolt és összeállított rehabilitációs programot, majd elemezni annak sikerességét a beteg általános pszichológiai, neuropszichológiai eredményeinek bemutatásán keresztül</li> <li>• a dolgozat lezárásaként a szakdolgozónak meg kell fogalmaznia egy általános protokollt, amit a hasonló helyzetek vizsgálata során javasol, továbbá bemutatni a rehabilitáció sikerességét általában nehezítő tényezőket</li> </ul>
Egyéb specifikumok	Olyan neuropszichológiai eset(ek) részletes dokumentálása, ahol a pszichológiai probléma kialakulásának hátterében valamilyen az idegrendszeret érintő organikus elváltozás áll. A dolgozat részét képezi a rehabilitáció lehetőségeinek bemutatása, sikerességének és korlátjainak elemzése, továbbá a kérdés elméleti relevanciája.

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

#### 4. Kísérletek körülményeinek elemzése

Cél	A dolgozat célja a kísérleti kutatómunka során felmerült szokatlan, érdekes, kiemelkedő „esetek” elemzése: ennél a formánál a rutinszerű, akár standard kísérleti eljárásoknál esetleg bekövetkező nem-várt körülmény elemzése adja az „eset” jelleget. Ilyen lehet személyi eredetű (pl. a kísérletvezető hirtelen rosszul lesz a munka során, vagy: a kísérleti személy váratlan érzelmi érintettséget mutat, stb.) vagy a körülményekben megmutatkozó (pl. áramszünet lesz, összedől egy szék a kísérleti személy alatt, stb.)
Szerkezeti felépítés	<ul style="list-style-type: none"> <li>• az eredeti eset vizsgálat jellegének és hátterének ismertetése;</li> <li>• a váratlan esemény/körülmény bemutatása;</li> <li>• a helyzet megoldásának leírása, ahogyan az megtörtént;</li> <li>• a helyzet utólagos átgondolása során felmerülő kedvezőbb, optimális megoldási lehetőség(ek) felvázolása;</li> <li>• a helyzet etikai vonatkozásai: különös tekintettel a vizsgálati /kísérleti személy védelmének (ne árts) követelményére, a kísérleti fegyelemre;</li> <li>• a titoktartás megfelelő kezelésének dokumentálása (maszkolás, engedély a közlésre, stb.);</li> <li>• az eset egyediségének vagy általános jellemzőinek a kifejtése. A tanúságok megfogalmazása;</li> <li>• a hallgató személyes reflexiója az eredeti történetre és a feldolgozás módjára vonatkozóan;</li> <li>• szakirodalmi háttér pontos hivatkozása.</li> </ul>
Egyéb specifikumok	-

### ***Alkalmazott pszichológiai szakdolgozat a Tanácsadás- és iskolapszichológia specializáció területén***

A hallgatók a Tanácsadás- és iskolapszichológia specializáción a szemináriumi és gyakorlati jellegű kurzusokon (nevelés- és iskolapszichológiai szeminárium, iskolapszichológiai és tanácsadás területén végzett diagnosztika, életvezetési, családi, csoportos valamint pálya- és munkatanácsadás, krízisintervenciós módszerek, választható szakmai gyakorlatok, vezetett kutatómunkák) és az egybefüggő terepgyakorlatok keretében, vagy az elméleti szakdolgozathoz kapcsolódóan készítik el a gyakorlati dolgozatot. Ez lehet megfigyelés alapú vagy önállóan végzett vizsgálati módszereket használó munka.

A gyakorlati dolgozat típusai a következők lehetnek:

#### **1. Szupervízióval készült esettanulmány, egy gyermekről, felnőttől, tanulóval, családról, iskolai csoportról, osztályról, a szervezet egészéről:**

Cél	<p>A hallgató képességeinek felmérése az alábbi területeken:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egy adott témára nézve releváns esetet képes kiválasztani;</li> <li>2. A választott esetet képes mélyrehatóan feltárni, megismerni;</li> <li>3. Az esetet képes kurrens elméleti koncepciók keretében elhelyezni, értelmezni, valamint</li> <li>4. Minderről képes szakszerűen, koherensen, lényegre törően beszámolni</li> </ol> <p>A munkában a hallgató egy gyakorlati esetet tár fel, ír le és mutat be, melyben vizsgálja az alábbi jelenségek egyikét, vagy kombinációit:</p>
-----	--

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• esetvezetés bemutatása,</li> <li>• pályaválasztási tanácsadás,</li> <li>• diagnosztika: pl. első interjú és diagnosztikus eszközökkel végzett munka tanulási, magatartási, beilleszkedési problémák esetén vagy tanácsadói kérdésfelvetés mentén készült diagnosztikai értékelés,</li> <li>• családi vagy pár tanácsadás (családterapeuta szupervíziójával),</li> <li>• tanácsadói folyamat megfigyelése,</li> <li>• tanulásmódszertani fejlesztés,</li> <li>• pedagógus által hozott eset elemzése,</li> <li>• osztály, csoport szintű felmérés, vizsgálat tapasztalatai,</li> <li>• csoportos tanácsadás, fejlesztő tréning vagy csoportos tanácsadás terve, vagy a megvalósítás tapasztalatai,</li> <li>• preventív fejlesztési terv vagy megvalósított munka tapasztalatai.</li> </ul>
Szerkezeti felépítés	<p><b>A szerkezeti felépítés az általános leírás szerinti, néhány alábbi támponttal:</b>  <b>Konkrét esetválasztás szempontjai</b>  A személy, csoport kiválasztásakor szempont, hogy az adott témában</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tipikus eset</li> <li>- kritikus eset – döntő módon tud alátámasztani, megkérdőjelezni egy elméleti tézist</li> <li>- egyedi, ritka eset</li> <li>- újdonságot jelentő eset</li> </ul> <p><b>Módszer:</b> Mélyinterjú, kérdőívek(ek), vizsgáló eljárások felvétele, (esetleg: szövegelemzés – a eset szempontjából releváns, írásos dokumentumok elemzése, megfigyelés – az eset munkahelyi környezetének megfigyelése).</p> <p><b>Az adatok feldolgozása:</b> a különböző módszerekkel nyert adatok leírása, feldolgozása, elemzése, értékelése. Az adatgyűjtés fő forrása és így a feldolgozás középpontja az eset dokumentációja, illetve az interjú. A feldolgozás három fő szempontja:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. A választott téma vonatkozásában a személy, család, iskolai csoport vagy osztály, a szervezet egésze állapotának, helyzetének, komplex bemutatása, a személyi, helyzeti, szervezeti és rendszerszerű tényezők, valamint ezek tranzakcióinak részletgazdag feltárása.</li> <li>2. A fentiek értelmezése.</li> <li>3. A fentiek elhelyezése a kurrens elméleti koncepciók gondolatkörében.</li> </ol> <p><b>Összegzés:</b> A eset összefoglaló értékelése. Az elméleti szempontjából legfontosabb gondolatok kiemelése. Az alkalmazott szempontból leglényegesebb pontok kiemelése. Javaslatként esetleges intervencióra egyéni vagy szervezeti szinten.</p>
Egyéb specifikumok	A bemutatott személy, csoport az adott témát megtestesítő egyetlen eset: a munka egy esetes holisztikus esettanulmány.

## 2. Az elméleti szakdolgozat részhez készített empirikus munka során keletkezett gyakorlatorientált anyag bemutatása

Cél	<p>A diplomamunka kutatási részéhez kapcsolódó érdekes esetek vagy a felmerülő javaslatok bemutatása tanácsadói vagy iskolapszichológiai kontextusban:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• a felmérés során tapasztalt érdekes eset(ek) bemutatása,</li> <li>• vagy egy iskolai felmérés során készített javaslat pedagógusnak, diákoknak, preventív intervenció terve stb.</li> </ul>
-----	---



Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgáló hallgatók számára.

Szerkezeti felépítés	A bemutatás írásos formában történik, ajánlott valamilyen vizuális segédanyag, eszköz kiegészítésével (szerkezeti organogramok, fotók, rajzok, videók). Az esettanulmány formai szempontjait a hallgató előre egyezteteti a témavezetővel.
Egyéb specifikumok	<ul style="list-style-type: none"> <li>A dolgozatnak része lehet a témához kapcsolódó önreflexió. Ha ez a dolgozatnak nem is része, a szóbeli bemutatás során erre mindenképpen ki kell térnie a hallgatónak</li> </ul>

### 3. Intézményi rendszerekben szerzett tapasztalatok leírása:

Cél	<p>A hallgató ismerje meg egy adott szervezet működését. Lássa át és az elméleti tárgyak keretében megismert szervezeti működési módok szempontjából kritikusan elemezze a szervezet egészét, vagy bizonyos jól meghatározott részeit. Alkalmazzon ismert és tanult elemzési szempontokat, irányzatokat az elemző munkához.</p> <p>A hallgató egy több alkalommal is látogatott szervezetet elemez valamely kiválasztott témában (szervezeti kultúra, identitás, érték- és normarendszer, kommunikáció, elégedettség, szervezeti elköteleződés, változásmenedzsment, konfliktuskezelés, stb.) előre egyeztetett elemzési szempontok vagy nézőpontok mentén (pl. humanisztikus pszichológia, stb.):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a tanácsadás területén működő szervezet bemutatása, ezen belül a pszichológus tevékenység és ehhez kapcsolódó reflexiók</li> <li>nevelési-oktatási intézmény szervezeti jellemzőinek elemzése</li> </ul>
Szerkezeti felépítés	<p><b>A szerkezeti felépítés az általános leírás szerinti, néhány alábbi támponttal:</b>  <b>Konkrét esetválasztás szempontjai:</b> Keretek, helyszín, a szervezet rövid bemutatása, kontextusba helyezése, az esetválasztás indoklása (tipikus, nem tipikus, egyedi eset, újszerű, vagy éppen kritikus eset)  <b>Az esethez kapcsolódó szakirodalmi összefoglalás:</b> az ide vonatkozó nézőpontok bemutatása, illetve a választott téma szempontjából a releváns irodalom rövid felvázolása.  <b>Módszer:</b> interjú, kérdőívek felvétele, (esetleg: szövegelemzés – a eset szempontjából releváns, írásos dokumentumok elemzése, megfigyelés – az eset munkahelyi környezetének megfigyelése)  <b>Az adatok feldolgozása:</b> A különböző módszerekkel nyert adatok leírása, feldolgozása, elemzése, értékelése. Az adatgyűjtés fő forrása és így a feldolgozás középpontja a mélyinterjú. A feldolgozás három fő szempontja:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>A választott téma vonatkozásában a szervezet bemutatása, az elemzett téma gyakorlati vonatkozásainak többszempontú bemutatása, kritikai elemzése</li> <li>A fentiek értelmezése</li> <li>A fentiek elhelyezése a kurrens elméleti koncepciók gondolatkeretében.</li> </ol> <p><b>Összegzés.</b> Az eset összefoglaló értékelése. Az elméleti szempontjából legfontosabb gondolatok kiemelése. Az alkalmazott szempontból leglényegesebb pontok kiemelése. Javaslatétel esetleges fejlesztésre.</p>
Egyéb specifikumok	Önreflexió

### ***Alkalmazott pszichológiai szakdolgozat a Társadalom- és szervezetpszichológia specializáció területén***

A hallgatók az Egybefüggő szakmai terepgyakorlat során készítik el a gyakorlati dolgozatot.

Az alábbi témák közül választhatnak a hallgatók:

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

### **Szociálpszichológiai témák**

#### **1. Valamely társadalmi probléma vagy politikai esemény(sorozat) szociálpszichológiai szempontú elemzése**

Cél	A hallgató képességeinek felmérése az alábbi területeken: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Megfelelő – társadalmilag, politikailag releváns – téma kiválasztása</li> <li>2. A téma alapos ismerete</li> <li>3. A témát képes kurrens szociálpszichológiai koncepciók keretében elhelyezni, értelmezni</li> <li>4. Minderről képes szakszerűen, koherensen, lényegre törően beszámolni</li> </ol>
Szerkezeti felépítés	Probléma bemutatása Releváns elméletek ismertetése Probléma – esemény szociálpszichológiai elemzése, esetleges kitekintés más tudományterületekre Következtetések levonása – intervenció lehetőségeinek megfogalmazása, szociálpszichológia lehetőségeinek és korlátainak azonosítása
Egyéb specifikumok	A szakdolgozatban jelenjen meg a kritikus reflexió a szociálpszichológia ideológiai beágyazottságára és társadalmi felelősségére az adott probléma vagy politikai esemény kapcsán

#### **2. Szakpolitikai javaslat írása**

Cél	A hallgató képességeinek felmérése az alábbi területeken: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Megfelelő – társadalmilag és az adott területen szakpolitikailag releváns – téma kiválasztása</li> <li>2. A téma alapos ismerete, bizonyítékokon alapuló szakpolitikai előzmények és lehetőségek ismertetése</li> <li>3. A témát képes kurrens szociálpszichológiai koncepciók keretében elhelyezni, értelmezni</li> <li>4. Minderről képes szakszerűen, koherensen, lényegre törően beszámolni</li> </ol>
Szerkezeti felépítés	Probléma bemutatása Releváns elméletek ismertetése A szakpolitikai kérdés szociálpszichológiai elemzése, esetleges kitekintés más tudományterületekre Következtetések levonása: a szakpolitikai intézkedés erősségeinek, korlátainak és veszélyeinek bemutatása
Egyéb specifikumok	A szakdolgozatban jelenjen meg a kritikus reflexió a szociálpszichológia ideológiai beágyazottságára és társadalmi felelősségére az adott szakpolitikai javaslat kapcsán

#### **3. Gyakorlati intervenció bemutatása**

Cél	A hallgató képességeinek felmérése az alábbi területeken: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Az intervenció tárgyát képező probléma alapos ismerete</li> <li>2. Az intervenciót megalapozó tudományos - elsősorban szociálpszichológiai – kutatási eredmények ismerete</li> </ol>
-----	--

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

	<p>3. Az intervenció kialakításának és hatékonyságának mérésének ismerete</p> <p>4. Minderről képes szakszerűen, koherensen, lényegre törően beszámolni</p>
Szerkezeti felépítés	<p>Probléma bemutatása</p> <p>Releváns elméletek, korábbi kutatások ismertetése</p> <p>Az intervenció tárgyát képező probléma szociálpszichológiai elemzése, esetleges kitekintés más tudományterületekre</p> <p>Az intervenció megtervezésének folyamata, hatásvizsgálatok és utánkövetés lehetőségei és kihívásai</p> <p>Az intervencióval szerzett személyes tapasztalatok – kutatás formájában, egyszeri esettanulmányként - bemutatása</p> <p>Következtetések levonása: Az intervencióban rejlő lehetőségek, korlátok és veszélyek</p>
Egyéb specifikumok	A szakdolgozatban jelenjen meg a kritikus reflexió a szociálpszichológia társadalmi felelősségére az adott intervenció kapcsán

#### 4. Módszertani összefoglalás egy új mérőeszközzel

Cél	<p>1) A hallgató képességeinek felmérése a mérőeszközök készítése vagy fordítása, valamint adaptálása területén (természetesen az ezzel járó kutatást és adatelemzést is beleértve).</p> <p>2) Magának az új mérőeszköznek az elkészítése vagy adaptálása, akár publikálható szinten.</p>
Szerkezeti felépítés	<ul style="list-style-type: none"> <li>- A terület rövid bemutatása, amelyen a mérőeszköz mér valamit</li> <li>- A konkrét konstrukció(ok) bemutatása, mely(ke)t a mérőeszköz mér</li> <li>- A mérőeszköz bemutatása: hasznosságának indoklása, típusának leírása, összehasonlítása más, azonos vagy hasonló konstrukciókat mérő eszközzel</li> <li>- A mérőeszköz készítésének leírása (ha saját eszközzel van szó, akkor ennek a folyamatnak a leírása; ha más által készített mérőeszköz adaptálásáról, akkor annak bemutatása, hogyan készült az eredeti, mik a vele kapcsolatos fő eredmények, és hogyan készült az adaptáció)</li> <li>- A mérőeszközzel végzett saját kutatás bevezetése: minta, párhuzamosan alkalmazott egyéb mérőeszközök (validálás céljából)</li> <li>- Az eredmények statisztikai elemzése (tipikus esetben: faktorelemzés, megbízhatóság, majd összevetés kritériumváltozókkal; illetve a mérőeszköz sajátosságainak megfelelő adatelemzés)</li> <li>- Következtetések levonása a mérőeszköz alkalmazhatóságáról</li> </ul>
Egyéb specifikumok	Az osztályozásban a dolgozat általános tartalmi és módszertani színvonala a fő szempont. Nem feltétlenül követelmény, hogy a mérőeszköz működőképesnek bizonyuljon: a negatív eredmény is eredmény. Az is eredmény, ha pl. egy régi mérőeszközzel kiderül, hogy nem vagy nem a várt módon működik, vagy egy adaptált mérőeszköz nem jól vagy nem ugyanúgy mér hazai kontextusban, mint külföldön, vagy ha egy új mérőeszköz nem váltja be a hozzá fűzött reményeket.

#### Szervezetpszichológiai témák

#### 5. Munkahelyi egészség – egyéni esettanulmány

Cél	<p>A hallgató képességeinek felmérése az alábbi területeken:</p> <p>1. Egy adott témára nézve releváns esetet képes kiválasztani</p>
-----	--

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

	<ol style="list-style-type: none"> <li>2. A választott esetet képes mélyrehatóan feltárni, megismerni</li> <li>3. Az esetet képes kurrens elméleti koncepciók keretében elhelyezni, értelmezni, valamint</li> <li>4. Minderről képes szakszerűen, koherensen, lényegre törően beszámolni</li> </ol> <p>A munkában a hallgató egy egyéni esetet tár fel, ír le és mutat be, melyben egy személy esetében vizsgálja az alábbi jelenségek egyikét, vagy kombinációit:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- a munkahelyi stressz vagy</li> <li>- kiégés vagy</li> <li>- munkafüggőség vagy</li> <li>- munkahelyi pszichoterror megélése (áldozatként).</li> </ul>
Szerkezeti felépítés	<p><b>A szerkezeti felépítés az általános leírás szerinti, néhány alábbi támponttal:</b></p> <p><b>Konkrét esetválasztás szempontjai</b></p> <p>A személy kiválasztásakor szempont, hogy az adott témában</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tipikus eset</li> <li>- kritikus eset – döntő módon tud alátámasztani, megkérdőjelezni egy elméleti tézist</li> <li>- egyedi, ritka eset</li> <li>- újdonságot jelentő eset</li> </ul> <p><b>Módszer:</b> Mélyinterjú, kérdőívek felvétele, (esetleg: szövegelemzés – a eset szempontjából releváns, írásos dokumentumok elemzése, megfigyelés – az eset munkahelyi környezetének megfigyelése)</p> <p><b>Az adatok feldolgozása:</b> a különböző módszerekkel nyert adatok leírása, feldolgozása, elemzése, értékelése. Az adatgyűjtés fő forrása és így a feldolgozás középpontja a mélyinterjú. A feldolgozás három fő szempontja:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. A választott téma vonatkozásában a személy állapotának, helyzetének, helyzetértékelésének, felfogásának, érzelmeinek komplex bemutatása, a személyi, helyzeti tényezők, valamint ezek tranzakcióinak részletgazdag feltárása.</li> <li>2. A fentiek értelmezése.</li> <li>3. A fentiek elhelyezése a kurrens elméleti koncepciók gondolkörében.</li> </ol> <p><b>Összegzés:</b> A eset összefoglaló értékelése. Az elméleti szempontjából legfontosabb gondolatok kiemelése. Az alkalmazott szempontból leglényegesebb pontok kiemelése. Javaslattétel esetleges intervencióra egyéni vagy szervezeti szinten.</p>
Egyéb specifikumok	A bemutatott személy az adott témát megtestesítő egyetlen eset: a munka egy esetes holisztikus esettanulmány.

## 6. Munkahelyi egészségpolitika, egészségfejlesztő gyakorlatok – szervezeti esettanulmány

Cél	<p>A hallgató képességeinek felmérése az alábbi területeken:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. A munkahelyi egészségfejlesztés témára nézve releváns szervezeti esetet képes kiválasztani,</li> <li>2. A választott esetet képes mélyrehatóan feltárni, megismerni</li> <li>3. Az esetet képes kurrens elméleti koncepciók keretében elhelyezni, értelmezni, valamint</li> <li>4. Minderről képes szakszerűen, koherensen, lényegre törően beszámolni.</li> </ol> <p>A munkában a hallgató egy szervezetnél készít esettanulmányt, melynek célja a szervezet hivatalos munkahelyi egészségpolitikájának, egészségfejlesztési</p>
-----	--

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

	gyakorlatának feltérképezése, a valódi, ténylegesen megvalósuló gyakorlat megismerése, és mindennek értékelése.
Szerkezeti felépítés	<p><b>A szerkezeti felépítés az általános leírás szerinti, néhány alábbi támponttal:</b></p> <p><b>Konkrét esetválasztás szempontjai</b></p> <p>A személy kiválasztásakor szempont, hogy az adott témában</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tipikus eset</li> <li>- kritikus eset – döntő módon tud alátámasztani, megkérdőjelezni egy elméleti tézist</li> <li>- egyedi, ritka eset</li> <li>- újdonságot jelentő eset</li> </ul> <p><b>Módszer:</b> Interjú a munkahelyi egészségfejlesztés kérdésekben stratégiai szerepet betöltő személyekkel, illetve dolgozókkal, kérdőívek felvétele, (esetleg: szövegelemzés – a eset szempontjából releváns, írásos dokumentumok elemzése, megfigyelés – egészségfejlesztő programok megfigyelése)</p> <p><b>Az adatok feldolgozása:</b> A különböző módszerekkel nyert adatok leírása, feldolgozása, elemzése, értékelése. Az adatgyűjtés fő forrása és így a feldolgozás középpontja a mélyinterjú. A feldolgozás három fő szempontja:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>a. A választott téma vonatkozásában a szervezet egészségfejlesztési politikájának és gyakorlatának komplex, többszempontú bemutatása, kritikai elemzése.</li> <li>b. A fentiek értelmezése.</li> <li>c. A fentiek elhelyezése a kurrens elméleti koncepciók gondolatkörében.</li> </ol> <p><b>Összegzés:</b> A eset összefoglaló értékelése. Az elméleti szempontjából legfontosabb gondolatok kiemelése. Az alkalmazott szempontból leglényegesebb pontok kiemelése. Javaslattétel esetleges intervencióra szervezeti szinten.</p>
Egyéb specifikumok	A bemutatott szervezet az adott témát megtestesítő egyetlen eset: a munka egyesetes holisztikus esettanulmány.

## 7. Munkahelyi egészségpolitika, egészségfejlesztő gyakorlatok – legjobb gyakorlat bemutatása

Cél	<p>A hallgató képességeinek felmérése az alábbi területeken:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. A munkahelyi egészségfejlesztés témára nézve releváns szervezeti esetet képes kiválasztani,</li> <li>2. A választott esetet képes mélyrehatóan feltárni, megismerni</li> <li>3. Az esetet képes kurrens elméleti koncepciók keretében elhelyezni, értelmezni, valamint</li> <li>4. Minderről képes szakszerűen, koherensen, lényegre törően beszámolni.</li> </ol> <p>A munkában a hallgató egy olyan szervezetenél készít esettanulmányt, mely kiemelkedően jó munkahelyi egészségfejlesztési gyakorlattal rendelkezik. A szervezet esetén keresztül demonstrálja a kurrens munkahelyi egészségfejlesztési koncepciókat, azok gyakorlatba ültetésének és működtetésének sajátosságait.</p>
Szerkezeti felépítés	<p><b>A szerkezeti felépítés az általános leírás szerinti, néhány alábbi támponttal:</b></p> <p><b>Konkrét esetválasztás szempontjainak bemutatása</b></p> <p><b>Módszer:</b> Interjú a munkahelyi egészségfejlesztés kérdésekben stratégiai szerepet betöltő személyekkel, illetve dolgozókkal, kérdőívek felvétele,</p>

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

	<p>(esetleg: szövegelemzés – a eset szempontjából releváns, írásos dokumentumok elemzése, megfigyelés – egészségfejlesztő programok megfigyelése)</p> <p><b>Az adatok feldolgozása:</b> A különböző módszerekkel nyert adatok leírása, feldolgozása, elemzése, értékelése. Az adatgyűjtés fő forrása és így a feldolgozás középpontja a mélyinterjú. A feldolgozás három fő szempontja:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>A választott téma vonatkozásában a szervezet egészségfejlesztési politikájának és gyakorlatának komplex, többszemponútú bemutatása, kritikai elemzése.</li> <li>A fentiek értelmezése.</li> <li>A fentiek elhelyezése a kurrens elméleti koncepciók gondolatkerében.</li> </ol> <p><b>Összegzés:</b> A eset összefoglaló értékelése. Az elméleti szempontjából legfontosabb gondolatok kiemelése. Az alkalmazott szempontból leglényegesebb pontok kiemelése.</p>
Egyéb specifikumok	Lényeges, hogy az esetelemzés a jó gyakorlat transzfer lehetőségeit is részletezze.

## 8. Szervezeti vezetés - egyéni esettanulmány

Cél	<p>Cél, hogy a hallgató az elméleti tárgyak keretében megismert vezetési modellek mentén gyakorolja a vezetési stílus, vezetői munka, vezetői döntéshozatal kritikus elemzését (pl. gazdaságpszichológiai szempontú elemzését), fejlessze ez irányú megfigyelési, elemzési készségeit, és a váljon képessé, hogy szervezeti kontextus fényében fejlesztés irányú javaslatokat fogalmazzon meg.</p> <p>A hallgató elemzi egy szervezet keretében a vezető vezetési stílusát, munkáját, vagy akár a döntéshozatal folyamatát figyelembe véve a szervezet sajátosságait megadott szempontok szerint (pl. gazdaságpszichológiai szempontok). Megfigyeléseket és félig strukturált interjút folytat a téma feltárása érdekében, a témavezetővel való egyeztetés nyomán akár vezetőikkel felvehető mérőeszközöket alkalmaz. A tapasztalatokat esettanulmány formájában írja meg az előírt formai és terjedelmi követelményeknek megfelelően.</p>
Szerkezeti felépítés	<p><b>A szerkezeti felépítés az általános leírás szerinti, néhány alábbi támponttal:</b></p> <p><b>Konkrét esetválasztás szempontjai:</b> Keretek, helyszín, az eset rövid bemutatása, kontextusba helyezése, az esetválasztás indoklása (tipikus, nem tipikus, egyedi eset, újszerű, vagy éppen kritikus eset)</p> <p><b>Az esethez kapcsolódó szakirodalmi összefoglalás:</b> Az ide vonatkozó vezetői modellek, vezetélméletek rövid bemutatása</p> <p><b>Módszer:</b> Mélyinterjú, kérdőívek felvétele, (esetleg: szövegelemzés – a eset szempontjából releváns, írásos dokumentumok elemzése, megfigyelés – az eset munkahelyi környezetének megfigyelése)</p> <p><b>Az adatok feldolgozása:</b> A különböző módszerekkel nyert adatok leírása, feldolgozása, elemzése, értékelése. Az adatgyűjtés fő forrása és így a feldolgozás középpontja a mélyinterjú. A feldolgozás három fő szempontja:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>A választott téma vonatkozásában a vezetési stílus, gyakorlat komplex, többszemponútú bemutatása, kritikai elemzése</li> <li>A fentiek értelmezése</li> <li>A fentiek elhelyezése a kurrens elméleti koncepciók gondolatkerében.</li> </ol>

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

	<b>Összegzés.</b> A eset összefoglaló értékelése. Az elméleti szempontjából legfontosabb gondolatok kiemelése. Az alkalmazott szempontból leglényegesebb pontok kiemelése. Javaslattétel esetleges fejlesztésre.
Egyéb specifikumok	-

## 9. Szervezeti diagnózis - szervezeti esettanulmány

Cél	<p>A hallgató ismerje meg egy adott szervezet működését, lássa át és az elméleti tárgyak keretében megismert szervezeti működési módok szempontjából kritikusan elemezze egészében, vagy bizonyos jól meghatározott részeit a szervezetnek. Alkalmazzon ismert és tanult elemzési szempontokat, irányzatokat az elemző munkához.</p> <p>A hallgató egy több alkalommal is látogatott szervezetet elemez valamely kiválasztott témában (szervezeti kultúra, identitás, érték- és normarendszer, kommunikáció, elégedettség, szervezeti elköteleződés, változásmenedzsment, konfliktuskezelés, HRM folyamatok, stb.) előre egyeztetett elemzési szempontok vagy nézőpontok mentén (pl. tranzakcionális, pszichoanalitikus nézőpontok, stb.)</p>
Szerkezeti felépítés	<p><b>A szerkezeti felépítés az általános leírás szerinti, néhány alábbi támponttal:</b></p> <p><b>Konkrét esetválasztás szempontjai:</b> Keretek, helyszín, a szervezet rövid bemutatása, kontextusba helyezése, az esetválasztás indoklása (tipikus, nem tipikus, egyedi eset, újszerű, vagy éppen kritikus eset)</p> <p><b>Az esethez kapcsolódó szakirodalmi összefoglalás:</b> az ide vonatkozó nézőpontok bemutatása, illetve a választott téma szempontjából a releváns irodalom rövid felvázolása.</p> <p><b>Módszer:</b> Mélyinterjú, kérdőívek felvétele, (esetleg: szövegelemzés – a eset szempontjából releváns, írásos dokumentumok elemzése, megfigyelés – az eset munkahelyi környezetének megfigyelése)</p> <p><b>Az adatok feldolgozása:</b> A különböző módszerekkel nyert adatok leírása, feldolgozása, elemzése, értékelése. Az adatgyűjtés fő forrása és így a feldolgozás középpontja a mélyinterjú. A feldolgozás három fő szempontja:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>d. A választott téma vonatkozásában a szervezet bemutatása, az elemzett téma gyakorlati vonatkozásainak többszempontú bemutatása, kritikai elemzése</li> <li>e. A fentiek értelmezése</li> <li>f. A fentiek elhelyezése a kurrens elméleti koncepciók gondolatkeretében.</li> </ul> <p><b>Összegzés.</b> Az eset összefoglaló értékelése. Az elméleti szempontjából legfontosabb gondolatok kiemelése. Az alkalmazott szempontból leglényegesebb pontok kiemelése. Javaslattétel esetleges fejlesztésre.</p>
Egyéb specifikumok	-

## 10. Szervezeti innováció és kockázatvállalás – esettanulmány

Cél	<p>Cél: a hallgató a szervezeti vállalkozó szellem fogalmának gyakorlati elemzésére való készségét bemutassa és gyakorolja, javaslatokat fogalmazzon meg a szervezet számára az innováció elősegítésére.</p> <p>A hallgató egy szervezet keretében elemezze azt, hogy</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. A szervezetben hogyan merül fel az innováció szükségessége.</li> <li>2. Milyen mértékben vannak jelen az innováció előfeltételei.</li> <li>3. Az innovációhoz kapcsolódó kockázat vállalás mennyire jellemzi a szervezetet.</li> </ol>
-----	--

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

	<p>4. Az innováció megvalósulásának különböző szakaszaiban a vezetők, a szervezeti kultúra, a struktúra és a kialakított működési rend hogyan segítik illetve gátolják az innovációt.</p> <p>5. Az innováció sikerességét, eredményességét hogyan értékelik a szervezet különböző szintjein és területein dolgozó vezetők</p>
Szerkezeti felépítés	<p><b>A szerkezeti felépítés az általános leírás szerinti, néhány alábbi támponttal:</b></p> <p><b>Konkrét esetválasztás szempontjai:</b> Keretek, helyszín, az eset rövid bemutatása, kontextusba helyezése, az esetválasztás indoklása</p> <p><b>Az esethez kapcsolódó szakirodalmi összefoglalás:</b> az ide vonatkozó modellek rövid bemutatása</p> <p><b>Módszer:</b> Mélyinterjú, kérdőívek felvétele. A hallgató félig strukturált interjút folytat a téma feltárása érdekében, a témavezetővel való egyeztetés nyomán akár vezetőkkel vagy dolgozókkal felvehető mérőeszközöket alkalmaz.</p> <p><b>Az adatok feldolgozása:</b> A különböző módszerekkel nyert adatok leírása, feldolgozása, elemzése, értékelése. Az adatgyűjtés fő forrása és így a feldolgozás középpontja a mélyinterjú. A feldolgozás három fő szempontja:</p> <p><b>Összegzés:</b> Az eset összefoglaló értékelése. A gyakorlat szempontjából legfontosabb gondolatok kiemelése. Javaslattétel fejlesztésre.</p>
Egyéb specifikumok	-

## 11. Reklámpszichológiai és PR folyamatok elemzése

Cél	<p>A hallgató reklámok, teljes reklámkampányok, PR-folyamatok kritikus elemzésének a készségeiben fejlődjön, alkalmazza a azokat az kognitív, affektív, motivációs aspektusokat az elemzése során, melyek a preferencia alakításában involváltak. Tudja használni az ismert attitűd- és viselkedélméleteket, döntésméleteket, gazdaságpszichológiai vonatkozásokat az elemzéshez.</p>
Szerkezeti felépítés	<p><b>A szerkezeti felépítés az általános leírás szerinti, néhány alábbi támponttal:</b></p> <p><b>Konkrét esetválasztás szempontjai:</b> Keretek, reklám (vagy reklámkampány, PR-folyamat), rövid bemutatása, kontextusba helyezése, az esetválasztás indoklása (tipikus, nem tipikus, egyedi eset, újszerű, vagy éppen kritikus eset)</p> <p><b>Az esethez kapcsolódó szakirodalmi összefoglalás:</b> az ide vonatkozó nézőpontok bemutatása, illetve a választott téma szempontjából a releváns irodalom rövid felvázolása.</p> <p><b>Módszer:</b> Mélyinterjú, kérdőívek felvétele, (esetleg: szövegelemzés – a eset szempontjából releváns, írásos dokumentumok elemzése, megfigyelés – az eset megfigyelése)</p> <p><b>Az adatok feldolgozása:</b> A különböző módszerekkel nyert adatok leírása, feldolgozása, elemzése, értékelése. Az adatgyűjtés fő forrása és így a feldolgozás középpontja a mélyinterjú. A feldolgozás három fő szempontja:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>A kiválasztott reklám, reklámkampány, PR-folyamat többszempontú bemutatása, kritikai elemzése</li> <li>A fentiek értelmezése</li> <li>A fentiek elhelyezése a kurrens elméleti koncepciók gondolatkörében.</li> </ol> <p><b>Összegzés:</b> A eset összefoglaló értékelése. Az elméleti szempontjából legfontosabb gondolatok kiemelése. Az alkalmazott szempontból leglényegesebb pontok kiemelése. Javaslattétel esetleges átalakításokra.</p>
Egyéb specifikumok	<p>Konkrét reklámok, teljes reklámkampányok, PR-folyamatok elemzése az egyeztetett szempontok szerint.</p>



Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

### **Környezetpszichológiai témák**

#### **12. Egy konkrét környezeti (épített, természeti vagy virtuális) helyzet bemutatása**

Cél	Egy konkrét környezeti helyzet tranzakcionális megközelítésű bemutatása és elemzése. A hallgató a választott témának megfelelően térjen ki a térhasználók tipikus és atipikus csoportjaira, a térhasználati rutinokra, a problémás térhasználatra stb. Az elemzéshez választhatóak természeti, épített vagy virtuális környezetek, emellett közterek vagy egyéb városi terek is. <i>Pl.: Az ELTE Izabella utcai épületének környezetpszichológiai szempontú elemzése</i>
Szerkezeti felépítés	A bemutatás írásos formában történik, valamilyen vizuális segédanyag, eszköz kiegészítésével (mentális térképek, fotók, rajzok, videók). Az esettanulmány formai szempontjait is a hallgató előre egyezteti a témavezetővel.
Egyéb specifikumok	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Az esettanulmányt valamilyen kvantitatív vagy kvalitatív mérőeszköz (interjú, kognitív térkép, megfigyelés) felhasználásával kell elkészíteni.</li> <li>• A dolgozatnak része lehet a témához kapcsolódó önreflexió. Ha ez a dolgozatnak nem is része, a szóbeli bemutatás során erre mindenképpen ki kell térnie a hallgatónak</li> </ul>

#### **13. Ökológiai pszichológiai vagy ergonómiai esettanulmány**

Cél	A dolgozat alapegysége egy tárgy-személy/csoport tranzakció. Az esettanulmány célja egy konkrét tárgy vagy tárgycsoport használatának ökológiai pszichológiai vagy ergonómiai szempontú bemutatása az affordanciák mentén. <i>Pl.: Az XY Kft. beléptető rendszerének ökológiai pszichológiai szempontú elemzése</i>
Szerkezeti felépítés	A bemutatás írásos formában történik, valamilyen vizuális segédanyag, eszköz kiegészítésével (mentális térképek, fotók, rajzok, videók). Az esettanulmány formai szempontjait is a hallgató előre egyezteti a témavezetővel.
Egyéb specifikumok	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Az esettanulmányt valamilyen kvantitatív vagy kvalitatív mérőeszköz (interjú, kognitív térkép, megfigyelés) felhasználásával kell elkészíteni.</li> <li>• A dolgozatnak része lehet a témához kapcsolódó önreflexió. Ha ez a dolgozatnak nem is része, a szóbeli bemutatás során erre mindenképpen ki kell térnie a hallgatónak</li> </ul>

#### **14. Módszertani elemzés egy mérőeszközzel vagy módszerről**

Cél	Egy konkrét környezetpszichológiai vagy más tudományterületen alkalmazott módszer, eljárás vagy mérőeszköz bemutatása és a használati tapasztalatok elemzése környezetpszichológiai kontextusban. A hallgató választhat a hazai szakirodalomban ismert vagy kevésbé ismert, esetleg saját fejlesztésű mérőeszközt is az esettanulmány tárgyául, kitérve az akadémiai és gyakorlati használhatósági szempontokra. <i>Pl.: A kognitív térképezés módszerének használata a köztérelmézésben</i>
Szerkezeti felépítés	A bemutatás írásos formában történik, valamilyen vizuális segédanyag, eszköz kiegészítésével (mentális térképek, fotók, rajzok, videók). Az esettanulmány formai szempontjait is a hallgató előre egyezteti a témavezetővel.
Egyéb specifikumok	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Az esettanulmányt valamilyen kvantitatív vagy kvalitatív mérőeszköz (interjú, kognitív térkép, megfigyelés) felhasználásával kell elkészíteni.</li> <li>• A dolgozatnak része lehet a témához kapcsolódó önreflexió. Ha ez a dolgozatnak nem is része, a szóbeli bemutatás során erre mindenképpen ki kell térnie a hallgatónak</li> </ul>

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

### 15. Egy konkrét pszichológiai jelenség környezetpszichológiai szempontú bemutatása

Cél	Egy konkrét pszichológiai, társadalmi jelenség környezetpszichológiai szempontú bemutatása. A hallgató a fókuszba helyezett témát a környezetpszichológia fogalmi keretébe helyezve, környezetpszichológiai elméletek segítségével mutatja be a dolgozatban. <i>Pl.: A budapesti 2015-ös migrációs helyzet környezetpszichológiai szempontú elemzése</i>
Szerkezeti felépítés	A bemutatás írásos formában történik, valamilyen vizuális segédanyag, eszköz kiegészítésével (mentális térképek, fotók, rajzok, videók). Az esettanulmány formai szempontjait is a hallgató előre egyezteti a témavezetővel.
Egyéb specifikumok	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Az esettanulmányt valamilyen kvantitatív vagy kvalitatív mérőeszköz (interjú, kognitív térkép, megfigyelés) felhasználásával kell elkészíteni.</li> <li>• A dolgozatnak része lehet a témához kapcsolódó önreflexió. Ha ez a dolgozatnak nem is része, a szóbeli bemutatás során erre mindenképpen ki kell térnie a hallgatónak</li> </ul>

### 16. Egy konkrét pszichológusi tevékenységi kör környezetpszichológiai szempontú bemutatása

Cél	A pszichológus munkaköréből adódó szakmai helyzetek, feladatok, szinterek környezetpszichológiai szempontú bemutatása, elemzése. A hallgató feladata valamely pszichológusi munkakör elemzése a személy-környezet tranzakciók mentén, kitérve például a szakmai gyakorlat során szerzett tapasztalatokra, gyakran felmerülő kérdésekre, az elméleti képzés során kevésbé tárgyalt szempontokra. <i>Pl.: Iskolapszichológusi tapasztalataim környezetpszichológiai szempontú bemutatása</i>
Szerkezeti felépítés	A bemutatás írásos formában történik, valamilyen vizuális segédanyag, eszköz kiegészítésével (mentális térképek, fotók, rajzok, videók). Az esettanulmány formai szempontjait is a hallgató előre egyezteti a témavezetővel.
Egyéb specifikumok	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Az esettanulmányt valamilyen kvantitatív vagy kvalitatív mérőeszköz (interjú, kognitív térkép, megfigyelés) felhasználásával kell elkészíteni.</li> <li>• A dolgozatnak része lehet a témához kapcsolódó önreflexió. Ha ez a dolgozatnak nem is része, a szóbeli bemutatás során erre mindenképpen ki kell térnie a hallgatónak</li> </ul>

### 17. Egy konkrét környezet ergonómiai szempontú elemzése

Cél	Munkahelyi vagy egyéb környezetek antropometriai, szenzomotoros, kognitív, illetve affektív, motivációs illesztésének jellemzői a környezetet használók célcsoportjának fényében. A hallgató feladata, hogy egy adott célra létrehozott környezet kritikai elemzését elvégezze figyelembe véve, vagy újragondolva a tényleges vagy tervezett feladatok, folyamatok és felhasználók sajátosságait. <i>Pl.: Munkahelyi környezet ergonómiai jellemzői a fő termelési tevékenység fényében</i>
Szerkezeti felépítés	A bemutatás írásos formában történik, valamilyen vizuális segédanyag, eszköz kiegészítésével (mentális térképek, fotók, rajzok, videók). Az esettanulmány formai szempontjait is a hallgató előre egyezteti a témavezetővel.
Egyéb specifikumok	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Az esettanulmányt valamilyen kvantitatív vagy kvalitatív mérőeszköz (interjú, kognitív térkép, megfigyelés) felhasználásával kell elkészíteni.</li> <li>• A dolgozatnak része lehet a témához kapcsolódó önreflexió. Ha ez a dolgozatnak nem is része, a szóbeli bemutatás során erre mindenképpen ki kell térnie a hallgatónak</li> </ul>

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

### 18. Számítógépes, virtuális környezetek ergonómiai szempontú elemzése

Cél	Számítógépes munkahelyeken használt szoftverek ergonómiai szempontú elemzése, illetve a munka világán kívül eső virtuális (pl. oktatási, szórakoztatás célú, játék, stb.) környezetek antropometriai, szenzomotoros, kognitív, illetve affektív, motivációs jellemzőinek elemzése a célcsoport fényében. A hallgatók az információfeldolgozással kapcsolatosan elsajátított törvényszerűségek, a tervezési irányelvek mentén valamely szoftver-ergonómiai módszertan alkalmazásával (pl. heurisztikus elemzés, fókuszcsoporthoz tartozó vizsgálat) elemezzek egy konkrét virtuális környezetet. <i>Pl.: Multimédiás oktatóanyag szoftver-ergonómiai elemzése</i>
Szerkezeti felépítés	A bemutatás írásos formában történik, valamilyen vizuális segédanyag, eszköz kiegészítésével (mentális térképek, fotók, rajzok, videók). Az esettanulmány formai szempontjait is a hallgató előre egyeztetni a témavezetővel.
Egyéb specifikumok	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Az esettanulmányt valamilyen kvantitatív vagy kvalitatív mérőeszköz (interjú, kognitív térkép, megfigyelés) felhasználásával kell elkészíteni.</li> <li>• A dolgozatnak része lehet a témához kapcsolódó önreflexió. Ha ez a dolgozatnak nem is része, a szóbeli bemutatás során erre mindenképpen ki kell térnie a hallgatónak</li> </ul>

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgáló hallgatók számára.

2. sz. Melléklet

**A diplomamunka alkalmazott pszichológiai részének borítója és belső címlapja**

**EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM  
PEDAGÓGIAI ÉS PSZICHOLÓGIAI KAR  
PSZICHOLÓGIA SZAK**

**DIPLOMAMUNKA**

**ALKALMAZOTT PSZICHOLÓGIAI RÉSZ**

**<Vezetéknév Keresztnév>**

**<évszám>**

Kötelező jelleggel érvényes a tanulmányaikat 2016/2017-es tanév szeptemberétől megkezdő hallgatók számára, illetve megengedő jelleggel választható szakdolgozati forma a 2016/2017-es tanév tavaszi félévében záróvizsgázó hallgatók számára.

**EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM**

**PEDAGÓGIAI ÉS PSZICHOLÓGIAI KAR**

**PSZICHOLÓGIA SZAK**

**<A diplomamunka alkalmazott pszichológiai  
részének címe>**

**<Vezetéknév Keresztnév>**

**Témavezető:**

**<Vezetéknév Keresztnév>**

**<beosztás>**

**Budapest, <évszám>**